



EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0097/2014

7.2.2014

AJÁNLÁS

az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről
(10697/2012 – C7-0029/2014 – 2012/0122(NLE))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Renate Sommer

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	6
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	9
VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	10
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	13

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről (10697/2012 – C7-0029/2014 – 2012/0122(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (10697/2012),
 - tekintettel az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás tervezetére (10693/2012),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 79. cikke (3) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdésének második albekezdése a) pontja v. alpontjával összhangban a Tanács által benyújtott, egyetértésre irányuló kérelemre (C7-0029/2014),
 - tekintettel eljárási szabályzata 81. cikkére és 90. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására és a Külügyi Bizottság véleményére (A7-0097/2014),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok, illetve a Török Köztársaság kormányának és parlamentjének.

INDOKOLÁS

Előzmények

A Törökország és Görögország közötti szárazföldi útvonalat használják jelenleg a leggyakrabban azok a migránsok és menekültek, akik a világ minden tájáról az Európai Unióba utaznak. Ezáltal Törökország az Európai Unióba tartó illegális bevándorlás fő tranzitországává vált. Annak érdekében, hogy az Európai Unióba illegálisan belépett migránsok visszatéríthetők legyenek, az Európai Unió és Törökország 2002 novemberében úgy határozott, hogy tárgyalásokat kezd egy visszafogadási megállapodásról. E megállapodás értelmében a szerződő felek kötelesek visszafogadni saját állampolgáraikat, valamint a tartózkodási engedéllyel nem rendelkező harmadik országbeli állampolgárokat, illetve a hontalan személyeket; a megállapodás a visszafogadás eljárási és technikai kritériumairól is rendelkezik.

A tárgyalások első köre 2005 májusában volt, a befejezésre pedig 2011. január 14-én került sor. A tárgyalások eredményét a Bel- és Igazságügyi Tanács hagyta jóvá 2011. február 24-i ülésén. Majd a Bizottság javaslatot nyújtott be a Tanácshoz a megállapodás megkötéséről és aláírásáról. A Tanács ezt követően felhatalmazta a Bizottságot, hogy az Európai Unió nevében írja alá a megállapodást. A megállapodás megkötéséhez az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdése a) pontjának értelmében az Európai Parlament egyetértésére van szükség.

Törökország egyelőre csak parafálta a megállapodást, mivel a török oldal hirtelen úgy döntött, hogy az Európai Unióval kötendő megállapodás aláírását egy vízumliberalizációra vonatkozó ütemterv kidolgozásának feltételéhez köti. A Bizottság által ezt követően kidolgozott, fokozatos vízumliberalizációra vonatkozó cselekvési terv a vízumliberalizációt a személyazonosító okmányok biztonságával, az Európai Unió határőrségével való együttműködéssel és az alapvető jogok megóvására irányuló fellépéssel kapcsolatos jogalkotási és igazgatási reformok törökországi megvalósításához köti. A cselekvési tervet a Tanács 2012. november 30-án jóváhagyta.

Az előadó álláspontja

A visszafogadási megállapodás jelentősen hozzájárulna az Európai Unióba a török területeken keresztül történő illegális bevándorlás visszaszorításához. Ugyanakkor segítené a határokon átnyúló bűnözés, különösen az embercsempészet elleni küzdelmet és csökkentené a Görögországra, következésképp az Európai Unió egészére nehezedő nyomást.

Szem előtt tartva, hogy az Európai Unió Törökország óhajaira a vízumra vonatkozó cselekvési terv kidolgozásával válaszolt, most Törökországon a sor, hogy betartsa ígéretét és haladéktalanul aláírja a megállapodást. A Törökország által felvett új álláspont – amely szerint a visszafogadási megállapodás megerősítését addig késleltetik, amíg az Európai Unió nem vezet be gyakorlati vízumkönnyítési intézkedéseket – nem elfogadható. Törökország nem használhatja a területéről Görögországba irányuló tömeges illegális migrációt arra, hogy nyomást fejtsen ki az Európai Unióra.

Mindazonáltal az is egyértelmű, hogy Törökország általánosságban nem fogadja el az Európai

Unió integritását. Ez felettébb láthatóvá vált, amikor Törökország elutasított mindennemű tárgyalást a Tanács ciprusi elnökségével 2012 második felében. Ezzel a hozzáállásával Törökország tagjelölt országgént megszegte az őszinte együttműködésen és a kölcsönös szolidaritáson alapuló intézményes tárgyalási keret alappillérijében foglalt szabályokat.

Törökország hasonlóképpen hajthatatlanul elutasítja az EGK–Törökország társulási megállapodáshoz fűzött kiegészítő jegyzőkönyv valamennyi tagállam tekintetében történő hiánytalan és megkülönböztetésmentes végrehajtására vonatkozó kötelezettségvállalásának teljesítését. Törökország továbbra sem kész a Ciprusi Köztársaságot független államként elismerni. Azonban ez azt is jelenti, hogy nem ismeri el az Európai Unió egészét és integritását. Ez a hozzáállás továbbra is a csatlakozási tárgyalások beszüntetését vonja magával.

A Törökország által elért eredményekről szóló legutóbbi bizottsági jelentés egyértelmű és visszatérő hiányosságokat sorol fel, többek között a véleménynyilvánítás szabadságára és a sajtószabadságra, a bíróság függetlenségére és a vallásszabadságra vonatkozóan. Jelenleg világviszonylatban Törökországban található a legtöbb bebörtönzött újságíró. Továbbá újságírókat, diákokat, szakszervezeti tagokat és nem kormányzati szervezetek képviselőit tartóztatják le a kormányról tett kritikus hangvétellű kijelentéseik miatt, és büntetőeljárás alá vonásuk és elítélésük a terrorizmusellenes jogszabályok alapján történik. Egyéb hiányosságok mellett a véleménynyilvánítási és sajtószabadság e mindent elsöprő korlátozása sérti az előcsatlakozási folyamat koppenhágai politikai kritériumait. Törökországnak már a csatlakozási tárgyalások megkezdése előtt meg kellett volna felelnie ezeknek a kritériumoknak, de a mai napig nem teljesíti egyiket sem. Ez komolyan akadályoz mindenféle konstruktív párbeszédet az Európai Unióval, minthogy a koppenhágai kritériumok foglalják össze azokat az alapvető értékeket, amelyeken az Európai Unió alapul.

Minderre tekintettel az előadó üdvözli a Bizottság döntését, aminek értelmében a vízumliberalizációra vonatkozó cselekvési terv kidolgozását szigorú feltételekhez köti. A hangsúlyt arra fekteti, hogy „hosszú távú hatásokkal bíró” „fokozatos folyamatról” van szó, ami megfelel a csatlakozási tárgyalások nyílt jellegének. A vízumra vonatkozó cselekvési terv jelentős európai uniós lépés Törökország igényeinek teljesítése felé, de nem jelent automatikus mechanizmust.

Az előadó sajnálatát fejezi ki, hogy a török oldal az Európai Unió által tett engedmény ellenére továbbra is késlelteti a visszafogadási megállapodás megerősítését, mivel ragaszkodik ahhoz, hogy a cselekvési tervet és így a vízumkönnyítési intézkedéseket is előzetesen végrehajtsák. Törökország fent említett hiányosságaira tekintettel az előadó úgy ítéli meg, hogy ez az új igény aránytalan elvárás. Alapvető fontosságú, hogy Törökország teljesítse a megkötött megállapodást és pozitív üzenetet küldjön az Európai Unió felé azáltal, hogy aláírja a visszafogadási megállapodást. Ezen túlmenően a hatályos kétoldalú megállapodásokat valamennyi tagállam tekintetében – kivétel és korlátozás nélkül – végre kell hajtani, a visszafogadási megállapodás hatálybalépése és alkalmazása előtt.

Az előadó azon a véleményen van, hogy fokozni kell az Európai Unióval a migrációs áramlás kezelése, az embercsempészet elleni küzdelem és a határellenőrzések végrehajtása terén folytatott együttműködést, és garantálni kell a Törökország és valamennyi tagállam között a bel- és igazságügyi politikai kérdésekben folytatott eredményes együttműködést. Ebben az

összefüggésben felhívja a török kormányt, hogy nyújtsa be a Frontex-hez kapcsolódó határbiztonságról szóló jogszabály-tervezeti csomagot a Parlamenthez.

Az előadó meggyőződése, hogy a visszafogadási megállapodás aláírása Törökország és az Európai Unió számára is előnyökkel jár. A megállapodástól egyenes út vezet a vízumliberalizációhoz, és jelentős mérföldkövet is jelent abban, hogy Törökország közelebb kerüljön az Európai Unióhoz. Ezen túlmenően Törökország a megállapodás keretében pénzügyi és technikai segítséget kap az Európai Uniótól ahhoz, hogy felállítsa határőrségét és határőrizeti eszközöket telepítsen. Ezek a kapacitások segítik majd Törökországot olyan bizonytalan helyzetű országokkal közös határainak őrzésében, mint Szíria, Irán és Irak.

E megfontolások alapján az előadó azt ajánlja, hogy az Európai Parlament egyetértését követően hagyja jóvá az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodást. Az előadó azt várja, hogy a Tanács hasonlóan egyértelmű álláspontot foglal el Törökország tekintetében, és felhívja Törökországot, hogy tartózkodjon újabb kiegészítő igények felvetésétől, és haladéktalanul írja alá a megállapodást.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

az eljárási szabályzat 52. cikkének (3) bekezdése alapján előterjesztette:
Judith Sargentini, Hélène Flautre, Franziska Keller, Jean Lambert és Tatjana Zdanoka
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

A Verts/ALE képviselőcsoport következetesen a visszafogadási megállapodások ellen szavaz, mivel nem garantált az uniós szerződéseknek, illetve az alapvető jogokra és a menedékjogra vonatkozó európai és a nemzetközi jogszabályoknak való teljes megfelelés, különösen a menedékkérők uniós területekről és tengeri határterületekről történt visszafordításáról szóló közelmúltbeli jelentéseket figyelembe véve.

A visszafogadási megállapodások nem tartalmazhatnak harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó záradékot, különösen Törökország esetében nem, mivel az az egyik fő tranzitország az EU felé. Alapvető fontosságú a visszafogadási megállapodás végrehajtásának független és gyakorlati nyomon követése annak biztosítása érdekében, hogy a nemzetközi védelemre szoruló személyeket – különösen szíriaiakat – nem fordítják vissza olyan országokba, ahol esetleg nem kapnak védelmet, vagy ahol üldöztetés kockázatának lehetnek kitéve, valamint hogy tiszteletben tartják a menedékkérők uniós területre való belépésének jogát, illetve a tisztességes és hatékony menekültügyi eljárásokhoz való jogukat. Az ilyen gyakorlati nyomon követési rendelkezések a visszafordított személyekre vonatkozó információmegosztási mechanizmusok felállítását teszik szükségessé.

Bár Törökország sok menekültet fogad be Szíriából, fenntartja az 1951-es Genfi Egyezmény földrajzi korlátozását, amely az UNHCR-t teszi jogilag felelőssé a „nem európai” kérelmezők menekültstátuszának meghatározásáért, illetve azért, hogy a menekültek számára tartós megoldást keressen.

Ezen felül, a visszafogadási megállapodás megkötése nem lehet a vízumliberalizáció előfeltétele.

23.4.2013

VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

az Európai Közösség és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás aláírásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2012)0239 – C7-0000/2013 – 2012/0122(NLE))

A vélemény előadója: Ria Oomen-Ruijten

RÖVID INDOKOLÁS

Az Európai Bizottság és Törökország nyolc évig tartó tárgyalásokat követően 2012 júniusában megegyezett az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás szövegéről. A megállapodás hatálybalépésének feltétele annak aláírása és megkötése. Illetékes bizottságként az Állampolgári, Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot (LIBE) jelölték ki. Tekintettel arra, hogy (az eljárási szabályzat VII. melléklete értelmében) a Külügyi Bizottság (AFET) felel a csatlakozási tárgyalásokért, valamint arra, hogy Törökország iránti érdeklődése hosszú múltra tekint vissza, engedélyt kért egy véleménytervezet összeállítására.

A megállapodás megkötésére vonatkozó határozatjavaslat a megállapodás gyakorlati alkalmazásához szükséges belső rendelkezéseket határozza meg. A javaslatához mellékelt indokolásban a Bizottság rámutat, hogy a visszafogadási követelményeket teljes mértékben kölcsönösségi alapon dolgozták ki saját állampolgárokra, harmadik országok állampolgáira és hontalan személyekre vonatkozóan egyaránt. Dánia esetében megállapodtak a határozattól való eltérésről.

Mivel számos illegális bevándorló Törökországból lép be az Unió területére, fontos az együttműködés megerősítése a migrációkezelés, az emberkereskedelem és a határellenőrzés terén. A megállapodás hosszú távon hatással lesz a fokozatos vízumliberalizációra, és fontos lépés lesz a vízummentesség irányába. Törökország az egyetlen tagjelölt ország, amelyre nem terjed ki a vízumliberalizáció. A bizottság felszólítja a török hatóságokat, hogy a megállapodás életbe lépéséig is biztosítsák a fennálló kétoldalú megállapodások maradéktalan végrehajtását. Felhívja a figyelmet, hogy a Parlament a Törökország által elért eredményekről szóló 2011. évi bizottsági jelentésről szóló 2012. március 29-i állásfoglalásában (P7_TA(2012)0116) „arra ösztönzi Törökországot, hogy további késedelem nélkül írja alá és hajtsa végre az EU és Törökország közötti visszafogadási megállapodást”, továbbá „úgy véli,

hogy a visszafogadási megállapodás aláírását követően a Tanácsnak fel kell hatalmaznia a Bizottságot, hogy párbeszédet kezdeményezzen a vízumok tekintetében, és megállapítsa a vízumliberalizációra vonatkozó ütemtervet”. Ezt a politikai irányvonalat a Törökország által elért eredményekről szóló, 2012. évi, az AFET bizottságban jelenleg tárgyalt bizottsági jelentésről szóló állásfoglalás-tervezet is megerősíti.

Ezért az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás megkötése továbbra is kulcsfontosságú.

A Külügyi Bizottság felkéri az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy javasolja a Parlamentnek hozzájárulása megadását.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	23.4.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 34 - : 5 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, György Schöpflin, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Elisabeth Jeggle, Carmen Romero López, Sampo Terho, Ivo Vajgl
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Maria Badia i Cutchet, María Auxiliadora Correa Zamora, Cornelia Ernst, Peter Šťastný

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	22.1.2014
A zárószavazás eredménye	+: 34 -: 7 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Edit Bauer, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Kyriacos Triantaphyllides, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Michael Cashman, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Raül Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Marie-Christine Vergiat